

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/281/2021
Identifikačné číslo spisu: 8413203722
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8413203722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1. D. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C. R. č. XXXXX, (ako žalobkyne, aj ako právnej nástupkyne po zomrelej žalobkyni A.Z. C., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bývajúcej v W. na ul. C. č. XXX/X, 2. M. C., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v K. na ul. N. č. XXX/X, 3. T. C., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v S. na ul. B. č. XXX/XX, 4. F. V., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v W. na ul. Š.N. č. XXX/X a 5. Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v V. B. Q. č. XX, zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., so sídlom vo Veľkom Slavkove na ul. Školskej č. 257, proti žalovanému JUDr. W. D., advokátovi, so sídlom v K. na S. N. č. XX, právne zastúpenému JUDr. Milanom Sivým, advokátom, so sídlom v Poprade na Námestí sv. Egídia č. 3006/1116, za účasti intervenienta na strane žalovaného Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave na ul. Karadžičovej č. 17, IČO: 31 383 408, zastúpeného JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou, so sídlom v Spišskej Novej Vsi na Štefánikovom námestí č. 13, o náhradu škody s prisl., vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/108/2013, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/121/2019-373 z 27. februára 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný a intervenient majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. V spore vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/108/2013 sa žalobcovia voči žalovanému domáhali zaplataenia náhrady škody vo výške 80 000 eur s príslušenstvom, ktorú im mal žalovaný spôsobiť tým, že voči nim, ako klientom, porušil svoje povinnosti advokáta. Žalobcovia poukazovali na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/14/2005 o vyslovenie neplatnosti dohody o zriadení práva osobného užívania neboli úspešní a žalovaný (ako ich právny zástupca) im oznámil, že vo veci nepodá odvolanie. Odovzdal im originál rozsudku z 19.11.2012 s dátumom doručenia 21.12.2012, ktorý vyznačil na pravom hornom rohu rozsudku. Od tohto dátumu žalobcovia počítali lehotu na podanie odvolania. Žalobkyňa v 2. rade odvolanie podala, avšak po uplynutí zákonnej lehoty, nakoľko sa riadila dátumom doručenia vyznačeným na rozsudku žalovaným. Tým, že

žalovaný vyznačil na rozsudku nesprávny dátum jeho prevzatia, uviedol žalobcov do omylu, čím im znemožnil podať v zákonnej lehote riadne odvolanie.

2. V priebehu konania žalobcovia vzali návrh v časti 62 688 eur späť, nakoľko im rozhodnutím OÚ Kežmarok č. OÚ - KK - PLO 2015/000435 - 022 ME bola vydaná nehnuteľnosť - stavba súp. č. XX, k. ú. S., a škodu tak predstavuje iba parcela KN C č. XXX, ktorú ocenili na 17 312 eur. Súd návrh na čiastočné zastavenie konania zamietol s tým, že na strane žalovaného existujú vážne dôvody, pre ktoré tento nesúhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby, a ktoré spočívajú predovšetkým v ekonomickom dôvode s prihliadnutím na jeho povolanie, vykonávanie advokátskej činnosti, pričom je potrebné, aby súd meritórne rozhodol o nároku žalobcov v celom rozsahu.

3. Okresný súd Kežmarok rozsudkom č. k. 2C/108/2013-316 z 25. júna 2019 žalobu zamietol a žalovanému ako aj intervenientovi priznal voči žalobcom nárok na úplnú náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku poukázal na zodpovednosť advokáta za škodu v zmysle § 26 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), ktorá je koncipovaná ako zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie, t.j. zodpovednosť objektívna, ktorej sa nemožno zbaviť. Predpokladom vzniku zodpovednosti teda nie je zavinenie advokáta. Zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie je založená na kumulatívnom splnení troch predpokladov: činnosť súvisiaca s výkonom advokácie; vznik škody a príčinná súvislosť medzi činnosťou advokáta súvisiacou s výkonom advokácie a vznikom škody. Ich splnenie preukazuje v konaní o náhradu škody žalobca. Existencia príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou na strane klienta a konaním či opomenutím advokáta môže byť daná iba vtedy, ak práve konanie či opomenutie advokáta je tou okolnosťou, bez existencie ktorej by k vzniku škody nedošlo. Pri posudzovaní zodpovednosti advokáta za vznik škody spôsobenej v súvislosti s výkonom advokácie súd ako predbežnú otázku skúma, či by pri riadnom postupe advokáta klient so svojím nárokom na súde uspel, poprípade v akom rozsahu. Záver o príčinnej súvislosti medzi pochybením advokáta a tým, že klient vo veci nebol úspešný, je možné urobiť iba v prípade, že právo klienta skutočne existovalo.

4. V prejednávanej veci súd skúmal, či v prípade, ak by žalovaný podal odvolanie, žalobcovia (ako jeho klienti) by mohli právo úspešne uplatniť (pokiaľ toto právo skutočne existovalo). Prvoinštančný súd dospel k záveru, že nemožno ani len predpokladať, že by žalobcovia v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/14/2005 uspeli, nakoľko pri zamietnutí ich žaloby sa súd prvej inštancie dôsledne riadil pokynmi súdu druhej inštancie, ktorý jeho skorší rozsudok zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie s vysloveným právnym názorom, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný. Poukázal pritom na závery rozhodnutia sp. zn. 2C/14/2005, v ktorom Okresný súd Kežmarok zamietnutie žaloby okrem iného odôvodnil tým, že „žaloba o určenie neplatnosti dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku je svojou povahou žalobou určovacou. Na jej podaní musí mať teda žalobca naliehavý právny záujem, ktorý v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku je viazaný na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd zato, že žalobcovia ani ich právni predchodcovia neunesli dôkazné bremeno, ani pokiaľ sa týka preukázania naliehavosti právneho záujmu na podanie takejto určovacej žaloby.“

5. Súd prvej inštancie dospel s ohľadom na uvedené skutočnosti k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by konaním žalovaného bola žalobcom spôsobená škoda, a že im vôbec bola nejaká škoda spôsobená, preto žalobu zamietol. Poukázal tiež na to, že vo veci nie sú splnené ani podmienky pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka (ako to bolo namietané v časti žaloby), nakoľko žalobcovia nepreukázali splnenie jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je vznik škody.

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 7Co/121/2019-373 z 27. februára 2020 na odvolanie žalobcov potvrdil rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 2C/108/2013-316 z 25. júna 2019, žalovanému a intervenientovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. S námietkou žalobcov, že konanie žalovaného nebolo posudzované z hľadiska objektívnej zodpovednosti za škodu, ale z hľadiska subjektívnej zodpovednosti za škodu, sa odvolací súd nestotožnil a poukázal na to, že zodpovednosť za škodu bola prvoinštančným súdom prioritne posudzovaná z hľadiska ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o advokácii, pričom súd prvej inštancie len na doplnenie uviedol, že nárok žalobcov by nebol dôvodný ani za predpokladu aplikácie ustanovenia § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zdôraznil, že vychádzajúc z ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o advokácii prvým predpokladom vzniku objektívnej zodpovednosti je existencia škody, a preto bolo povinnosťou žalobcov ich tvrdenie, že došlo k vzniku škody, preukázať. V prejednávanej veci však žalobcovia dôkazné bremeno neunesli, nakoľko ničím právne významným nepreukázali svoje tvrdenie o existencii škody. Pokiaľ poukazovali na rozhodnutie IV. disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory z 25. apríla 2014 v spojení s rozhodnutím II. odvolacieho disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory z 15. októbra 2014, ktorým bol žalovaný ako advokát uznaný za vinného, že vo veci svojej klientky nepodal odvolanie voči rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2C/14/2005 z 19. novembra 2012, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia a bolo mu uložené disciplinárne opatrenie - peňažná pokuta vo výške 100 eur, odvolací súd k tomu uviedol, že tieto rozhodnutia vôbec neriešili otázku, či nepodaním odvolania zo strany žalovaného došlo k vzniku škody. Porušenie povinnosti žalovaného ako advokáta totiž bez ďalšieho neznamena, že v dôsledku nepodania odvolania zo strany žalovaného vznikla žalobcom škoda, pretože ani v prípade podaného odvolania nemohli mať istotu ohľadne úspechu v konaní pred odvolacím súdom, a to najmä, ak sa súd prvej inštancie riadil pri rozhodovaní záväzným právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v skoršom zrušujúcom uznesení, ktorým zrušil predchádzajúci rozsudok vydaný v súlade so žalobcami uplatneným nárokom.

7. Odvolací súd tiež uzavrel, že na prejednanú vec nemá vplyv ani tvrdenie žalobcov, podľa ktorého rodinný dom súp. č. XX, postavený na parcele č. XXX, ktorá bola predmetom sporu vo veci sp. zn. 2C/14/2005 vedenej na Okresnom súde Kežmarok, bol žalobcom vrátený na základe rozhodnutia Okresného úradu Kežmarok z 3. marca 2015. Uvedené rozhodnutie sa týkalo len rodinného domu a nie aj pozemku pod nim. Rodinný dom a pozemok sú v právnom zmysle samostatné veci, a preto nie je vylúčené, aby vlastníkami týchto vecí boli rozdielne osoby. Samostatnosť stavby a pozemku je zvýraznená v ustanovení § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého stavba nie je súčasťou pozemku. Vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného úradu Kežmarok z 3. marca 2015 odvolací súd tiež dodal, že toto rozhodnutie nebolo prvým rozhodnutím vo veci uplatneného reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahoch k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Skôr vydaným rozhodnutím z 5. decembra 2005 bolo rozhodnuté o vydaní nielen rodinného domu súp. č. XX, ale aj o vydaní pozemku s parcelným číslom XXX, na ktorom bol tento dom postavený. V rámci preskúmania tohto rozhodnutia Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5Sp/23/2006-50 z 11. novembra 2008 rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pričom vo vzťahu k parcele č. XXX poukázal na to, že táto parcela bola Ž. R. a jej už nebohému manželovi pridelená do osobného užívania právoplatným rozhodnutím finančného odboru Okresného národného výboru v Poprade z 30. januára 1990 v spojení s Dohodou o zriadení osobného užívania pozemku z 5. júla 1990 a následne zákonom č. 509/1991 Zb. účinným od 1. januára 1992, ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, prešla do ich bezpodielového spoluvlastníctva. Čo sa týka domu č. XX, tento, s poukazom na právoplatný rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5C/154/2000 z 11. júla 2003 sa nachádzal vo vlastníctve obce S.. Z ustanovení § 5 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. vyplýva, že povinnou osobou môže byť len štát alebo právnická osoba s tým, že pozemky nemožno vydať, ak sú vo vlastníctve fyzickej osoby alebo k pozemku bolo zriadené právo osobného užívania, s výnimkou prípadov uvedených v § 8. Správny orgán aj napriek tomu podľa Krajského súdu v Prešove nezákonne rozhodol o vydaní pozemku oprávnenej osobe.

8. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že nemožno konštatovať skutočnosť, že ak Okresný úrad Kežmarok rozhodnutím z 3. marca 2015 rozhodol o vrátení rodinného

domu č. súp. XX žalobcom, rovnaké rozhodnutie malo byť vydané aj vo veci vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/14/2005 vo vzťahu k parcele č. 165 za predpokladu riadneho poskytnutia právnej pomoci žalovaným.

9. Proti rozsudku krajského súdu podali žalobcovia dovolanie a navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Mali za to, že vo veci je daný dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, nakoľko rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený, a tiež je podľa ich názoru daný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku, pričom odklon od ustálenej súdnej praxe vzhladli v tom, že napriek tomu, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť žalovaného, na čo síce sudy v rozhodnutiach poukázali, následne však posudzovali danú vec akoby išlo o subjektívnu zodpovednosť.

10. Dovolatelia poukazovali na to, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone advokácie, pričom za nepodanie odvolania vo veci žalobcov bol žalovaný právoplatne disciplinárne potrestaný Slovenskou advokátskou komorou, čím je objektívne preukázané, že došlo k porušeniu povinnosti advokáta. Sudy oboch nižších inšancií sa však týmto dôkazom v odôvodnení rozhodnutí nezaoberali a žiadnym spôsobom ho nevyhodnotili. Výšku škody žalobcovia preukázali znaleckým posudkom o cene nehnuteľnosti a napriek tejto skutočnosti sudy konštatovali, že žalobcovia výšku škody nepreukázali.

11. Dovolatelia nepovažovali za relevantné závery súdu o výsledku súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2S/14/2005. Je nesporné, že žalovaný v tomto konaní nepostupoval v súlade s povinnosťami odborného zastúpenia klientov, keď okrem iného do súdneho spisu nepredložil relevantné dôkazy, ktorými disponoval. Okresný úrad v Kežmarku žalobcom dodatočne vydal rodinný dom súp. č. XX, a to práve na základe podkladov, ktoré žalovaný nepredložil Okresnému súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 2S/14/2005. Keďže žalobcom bola vrátená jedna parcela (záhrada) a stavba rodinného domu a nebola im vrátená parcela pod rodinným domom (tá parcela, ktorá bola predmetom súdneho konania vo veci sp. zn. 2S/14/2005) a keďže išlo o nehnuteľnosti tvoriace jeden funkčný celok, dovolatelia považovali argumentáciu súdov ohľadne výsledku súdneho sporu sp. zn. 2S/14/2005 vo vzťahu k vydaniu pozemku parc. č. XXX v katastrálnom území S. za zjavne nepodloženú.

12. Dovolatelia namietali nedostatočnú argumentáciu súdov, z akých dôvodov sa neriadili ustanoveniami § 18 ods. 1 a § 26 ods. 1 zákona o advokácii, za porušenie ktorých bol žalovaný disciplinárne potrestaný. V dovolaní poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/189/2010, ktorým sa sudy pri rozhodovaní v danej veci mali riadiť. V súvislosti s predpokladmi vzniku zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú klientovi (§ 26 ods. 1 zákona o advokácii) dovolatelia uviedli, že súdna prax sa zhodla v závere, že „príčinná súvislosť medzi pochybením advokáta, teda medzi tým, že (napr.) v rozpore s pokynom klienta nepodal odvolanie proti rozsudku, a vznikom škody, teda tým, že klientovi vznikla povinnosť zaplatiť protistrane sumu zodpovedajúcu žalovanej čiastke, je daná iba vtedy, ak by platilo, že nebyť opomenutia žalovaného spočívajúceho v nepodaní odvolania, by došlo k zamietnutiu žaloby proti jeho klientovi. Pri posudzovaní zodpovednosti advokáta za vznik škody spôsobenej v súvislosti s výkonom advokácie súd ako predbežnú otázku skúma, či pri riadnom postupe advokáta by klient so svojím nárokom na súde uspel, poprípade v akom rozsahu.“

13. Vo vzťahu k zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú klientovi v súvislosti s výkonom advokácie dovolatelia poukázali na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/206/2007, ktorý túto zodpovednosť definuje ako zodpovednosť objektívnu, pre vznik ktorej nie je potrebné zavinenie advokáta. Ďalej poukázali na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/144/2008, podľa ktorého o vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide pri priamej väzbe javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčinnej súvislosti medzi výkonom advokácie a škodou spôsobenou klientovi je daný vtedy, ak je medzi výkonom advokácie a škodou klienta vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť advokáta

nenastáva.

14. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že vo veci bol riadne zistený skutkový stav a vykonané rozsiahle dokazovanie. Dôvody rozhodnutia súdy oboch nižších inštancií rozobrali v odôvodnení svojich rozhodnutí, s ktorými sa žalovaný plne stotožnil. Podané dovolanie podľa jeho názoru nespĺňa atribúty prípustnosti, a preto navrhol, aby ho najvyšší súd odmietol.

15. Intervenient na strane žalovaného sa vo vyjadrení k dovolaniu plne stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, nesúhlasil s dôvodmi dovolania a navrhol ho odmietnuť.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) skúmal prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá Civilného sporového poriadku) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

17. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

18. Žalobcovia vyvodzovali prípustnosť nimi podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, a II. ÚS 251/03). K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

20. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok

riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku.

21. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku síce umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom rozsudku, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody, avšak aj v takom prípade je v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

23. Rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií dovolací súd vyhodnotil v ich vzájomnej jednote a dospel k záveru, že odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku odvolateľov sa vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou odvolateľov adekvátne a preskúmateľne, pričom je potrebné zvýrazniť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal tak vyhodnotením skutkového stavu ako aj právnymi závermi, na ktoré odkázal mimo iného i odvolací súd.

24. Za porušenie práva na spravodlivý proces považovali dovolatelia nedostatok odôvodnenia a absenciu odpovedí na ich argumenty (podľa ich názoru významné pre rozhodnutie v spore), tieto námietky však nemajú reálny odraz v skutočnom odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií v tejto veci. Tak prvoinštančný súd ako i súd odvolací sa vo svojich rozhodnutiach vysporiadali s relevantnými skutočnosťami podstatnými pre posúdenie veci a z odôvodnenia ich rozsudkov je zrejmý spôsob ich uvažovania a prijaté právne závery. Pokiaľ ide o dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, najvyšší súd poukazuje na to, že odvolací súd sa v jeho odôvodnení venoval argumentácii a námietkam odvolateľov ohľadne objektívnej zodpovednosti advokáta za škodu v zmysle § 26 ods. 1 zákona o advokácii (a nevyhnutným predpokladom vzniku tejto zodpovednosti), vyhodnoteniu dôkazného bremena žalobcov ohľadne preukázania existencie škody, povahe disciplinárneho rozhodnutia, ktorým bol žalovaný ako advokát uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia, a vyhodnoteniu vzťahu tohto rozhodnutia k preukázaniu vzniku škody. Odvolací súd tiež posudzoval otázku vrátenia rodinného domu súp. č. XX, postaveného na parcele č. XXX (na základe reštitučného rozhodnutia Okresného úradu Kežmarok z 3. marca 2015) a vplyv tejto skutočnosti na prejednávajúcu vec.

25. Dovolací súd sa nemôže stotožniť s argumentáciou dovolateľov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože tak ako už vyššie uviedol, z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd sa relevantne zaoberal splnením predpokladov potrebných pre úspešné uplatnenie nároku dovolateľov a samotní dovolatelia v dovolaní neposkytli žiaden konkrétny argument, ktorý by nasvedčoval opaku, a preto je potrebné uzavrieť, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil zákonným spôsobom a vo veci nebola preukázaná procesná vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku. Za procesnú vadu konania nemožno považovať to, že dovolatelia sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnili a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasili a nestotožnili sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným

súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

26. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku.

27. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku, by mal dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v citovanom ustanovení (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017).

28. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Vychádzajúc z obsahu dovolania niet žiadnych pochybností o tom, že dovolatelia mylne interpretovali právne závery odvolacieho (ako aj prvoinštančného) súdu a právnu otázku, na riešení ktorej súdy založili svoje rozhodnutie, nevyabstrahovali dovolatelia správne, keď sa domnievali, že súdy posudzovali vznik zodpovednosti advokáta (žalovaného) za škodu spôsobenú klientovi v zmysle predpokladov vzniku subjektívnej zodpovednosti za škodu. Z rozhodnutí súdov oboch nižších inšancií je úplne zrejmé a nepochybné, že zodpovednosť žalovaného za škodu bola posudzovaná z hľadiska existencie predpokladov potrebných pre vznik objektívnej zodpovednosti za škodu, teda z hľadiska kumulatívneho splnenia troch predpokladov: činnosť súvisiaca s výkonom advokácie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi činnosťou advokáta súvisiacou s výkonom advokácie a vznikom škody, pričom súdy konštatovali nepreukázanie tvrdenia o existencii škody, čím nemohlo dôjsť k založeniu objektívnej zodpovednosti za škodu. Súdy neposudzovali zodpovednosť žalovaného z hľadiska subjektívnej zodpovednosti za škodu (ako to tvrdia dovolatelia), teda nezaoberali sa otázkou jeho zavinenia. Najvyšší súd tiež uvádza, že ani rozsudky najvyššieho súdu (sp. zn. 6Sžo/189/2010, 4Cdo/206/2007 a sp. zn. 2Cdo/144/2008) na ktoré dovolatelia poukázali, nevyslovujú iné závery, k akým dospel odvolací súd v napadnutom rozhodnutí. Pritom iba v rozsudku sp. zn. 4Cdo/206/2007 najvyšší súd riešil obdobnú otázku ako v prejednávanej veci, teda zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú klientovi, a závery, ku ktorým dospel, sú úplne súladné so závermi odvolacieho súdu v prejednávanej veci. Predmetom ďalších dvoch rozhodnutí, na ktoré dovolatelia poukázali, sú odlišné skutkové situácie, preto tieto rozhodnutia ani nemožno aplikovať v prejednávanej veci.

29. Možno preto uzavrieť, že právna otázka, resp. právne posúdenie, na ktorom odvolací súd založil svoje rozhodnutie, nezodpovedá tomu, ako toto právne posúdenie identifikovali dovolatelia vo svojom dovolaní, preto nie je naplnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda otázka formulovaná v dovolaní nepredstavovala otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

30. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcov v časti, v ktorej namietali vady

zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, odmietol podľa § 447 písm. c/ Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku, odmietol podľa § 447 písm. f/ Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

31. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

32. Na samostatné podania žalobcov v 2. a 3. rade (zo 7. a 8. septembra 2021) o tom, že ďalej nechcú byť účastníkmi dovolacieho konania nespísané v štádiu dovolacieho konania advokátom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a bez doloženého súhlasu všetkých účastníkov (§ 77 ods. 2 Civilného sporového poriadku) vystupujúcich na jednej strane (a navyše elektronické podanie žalobcu v 3. rade bez autorizácie a jeho dodatočného doplnenia v listinnej podobe (§ 125 ods. 2 Civilného sporového poriadku) nebolo možné prihliadnuť.

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.